

Marcin Witkowski, Marcelina Zagól

Publikacje za rok 2007

Wadoviana : przegląd historyczno-kulturalny 18, 240-244

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PUBLIKACJE ZA ROK 2007

(OPRAC. MARCIN WITKOWSKI, MARCELINA ZAGÓL)

1. ***Atlas polskiego podziemia niepodległościowego 1944-1956 (The atlas of the independence underground in Poland)***, red. R. Wnuk et al., oprac. haseł T. Balbus et al., Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Warszawa – Lublin 2007, 574 s. (w tym złoż.) [il.; mapy]
oprawa twarda, format – 34 cm x 24 cm

Opracowanie przygotowane przez pracowników Instytutu Pamięci Narodowej pod redakcją dr. hab. Rafała Wnuka (w 2007 r. kierownika Biura Edukacji Publicznej IPN Oddział w Lublinie) przedstawia obraz struktur polskiego podziemia niepodległościowego na ziemiach polskich po 1944 r.

Jeden z rozdziałów, opracowany przez dr. Macieja Korkucia, poświęcony jest działalności podziemia w województwie krakowskim (s. 297-329) – Okręgowi Krakowskiemu Armii Krajowej (lipiec 1944 – styczeń 1945) oraz strukturom i działalności organizacji antykomunistycznych („NIE”, Delegatury Sił Zbrojnych, WiN, NSZ i NOW-NZW). Na tym tle przedstawione zostały lokalne organizacje niepodległościowe obejmujące swoim zasięgiem teren powiatu wadowickiego – m.in.: Armia Polska w Kraju (por. Mieczysław Wądołny „Mściciel”, „Granit”, Ignacy Sikora „Prawy”), poakowski oddział „Huragan” (sierż. Jan Ziomkowski „Śmiały”) czy oddział Mieczysława Spuły „Felusia”.

Publikacja zawiera bogatą bazę źródłową, bibliografię oraz indeks geograficzny i osobowy.

2. ***M. Burghardt, Nieznany przyjaciel Karola Wojtyły Wincenty Bałys***, Wydawnictwo św. Stanisława BM Archidiecezji Krakowskiej, Kraków 2007, 116 s. [il.]
oprawa twarda, format – 21 cm x 15 cm

Publikacja jest próbą wydobycia z mroku zapomnienia niezwyklej postaci Wincentego Bałysa, wadowickiego artysty malarza i rzeźbiarza, którego w latach przedwojennych połączyła przyjaźń z Karolem Wojtyłą i Mieczysławem Kotlarczykiem. Książka odśladania ich wspólną wizję przyszłości, ugruntowaną na ideałach religijnych, patriotycznych i artystycznych. Dowodzi wpływu Wincentego Bałysa na artystyczne dokonania Karola Wojtyły. (Ze wstępu)

3. ***Człowiek zdobyty przez Chrystusa. Św. Rafał Kalinowski i Jan Paweł II***, oprac. S. T. Praśkiewicz OCD, Wydawnictwo Karmelitów Bosych, Kraków 2007, 24 s. [il.]
oprawa miękka, format – 20 cm x 17,5 cm

Wzbogacona licznymi fotografiami broszura przedstawia krótki rys związków Karola Wojtyły z Karmelem, postacią św. Rafała Kalinowskiego oraz karmelitańską duchowością.

Autor przytacza liczne wypowiedzi bp. Wojtyły, a później papieża Jana Pawła II, tak ze spotkań z zakonnikami, jak i listów oraz homilii zamieszczanych na łamach „Tygodnika Powszechnego” i „L'osservatore Romano”.

Pisząc o związkach młodego Karola Wojtyły z wadowickim klasztorom karmelitów, o. Praškiewicz przytacza słowa papieża z książki *Dar i tajemnica: W Wadowicach był Karmel, klasztor na Górcze, czasem swojego powstania związany z postacią św. Rafała Kalinowskiego. Wadowiczanie licznie uczęszczali do tego klasztoru, a to oznaczało związanie się z tradycją karmelitańskiego szkaplerza. Ja zapisałem się do szkaplerza mając chyba 10 lat i do dzisiaj ten szkaplerz noszę.* (Jan Paweł II, *Dar i tajemnica*, Kraków 1996, s. 28-29)

4. **J.B. Górkiewiczowa, *Wybór wierszy i opowiadań*, wybór i oprac. R. Kadela, D. Polan, Gimnazjum w Mucharzu im. Janiny Barbary Górkiewiczowej, Jaszczurowa 2007, 142 s. [il.] oprawa miękka, format – 19,5 cm x 14 cm**

*Na kartach literatury polskiej Janina Barbara Górkiewiczowa zapisała się przede wszystkim jako powieściopisarka i nowelistka. Adresowała swoje utwory w większości do młodzieży – to o niej i dla niej pisała przede wszystkim. Częstym gościem opowiadań i powieści Górkiewiczowej jest świat dorosłych – bohaterowie to ludzie dojrzały, doświadczeni życiowo, również starsi, będący u schyłku życia. [- -] Debiutowała jednak wierszami publikowanymi w różnych czasopismach. [- -] Wiersze J. B. Górkiewiczowej przepojone są głęboką miłością i przywiązaniem poetki do rodzinnej ziemi. Podkreśla w nim autorka piękno ojczystego krajobrazu. Szczególnie zachwyca metaforyczność świata przyrody – przyrody będącej powiernikiem, słuchaczem, rozmówcą. Wiersze poetki są osobistym wyznaniem podmiotu lirycznego, traktują o przemijaniu, tęsknocie, panuje w nich nastrój melancholii i zadumy. Nie brak w nich radości życia i umiłowania rodzinnej ziemi – Mucharza, Beskidów, Polski. (Fragment rozdziału *Wokół twórczości*, s. 17)*

Wybór wierszy i opowiadań poprzedzony jest wstępem – biogramem Górkiewiczowej autorstwa Roberta Kadeli. Publikacja zawiera także wykaz twórczości pisarki i poetki z Mucharza.

5. ***Karol Pustelnik. Malarstwo. Katalog wystawy*, Drukarnia i Oficyna Wydawnicza „Grafikon”, Wadowice 2007, 16 s. [il.] oprawa miękka, format – 21 cm x 15 cm**

Katalog towarzyszył wystawie prezentowanej w Muzeum Miejskim w okresie od 6 września do 6 października 2007 r. Jego tekst opracowała Magdalena Józefiak, a zdjęcia prac artysty wykonała Tamara Wiecheć.

6. ***Katalog wystawy filatelistycznej z okazji VII Dnia Papieskiego Jana Pawła II: Pamięci Papieża Jana Pawła II*, oprac. L. Kmita, B. Malec, Polski Związek Filatelistów, Koło nr 32 w Wadowicach, Wadowice 2007, 31 s. [il.] oprawa miękka, format – 21 cm**

7. A. Nowakowski, *Wadowicka „Solidarność” wczoraj i dziś (1980-2005): zarys historii Związku i jego działalność w zakresie kultury fizycznej*, Rzeszów 2007, 80 s.

oprawa miękka, format – 30 cm x 25 cm

Autor przedstawił historię wadowickiej „Solidarności” – od momentu powstania pierwszych, nieformalnych struktur związku w mieście (Fabryka Wtryskarek i ZMB „Bumar-Łabędy”) poprzez trudny okres stanu wojennego po jego reaktywację w 1989 r. i działalność w III Rzeczypospolitej. W swojej publikacji prof. Nowakowski skoncentrował się na związkach „Solidarności” z szeroko rozumianą kulturą fizyczną i sportem na ziemi wadowickiej.

Publikacja posiada obszerną bazę źródłową i bibliografię tematu.

8. A. Nowakowski, *Zarys dziejów „Sokoła” w Andrychowcie i Choczni*, Drukarnia i Oficyna Wydawnicza „Grafikon”, Wadowice 2007, 88 s. [il.]

oprawa miękka, format – 21 cm x 15 cm

Publikacja poświęcona działalności gniazd sokolich w Andrychowcie i Choczni jest kolejną w dorobku prof. Nowakowskiego książką o historii Towarzystwa Gimnastycznego. Praca składa się z dwóch części – pierwsza to dzieje „Sokoła” w Andrychowcie, druga dotyczy działalności Towarzystwa w Choczni. Autor scharakteryzował nie tylko działalność ćwiczebną i organizację gniazd, ale także uwarunkowania geograficzne i historyczne obu miejscowości. Zwrócił również uwagę na losy „Sokoła” po zakończeniu II wojny światowej. *Zarys dziejów „Sokoła” w Andrychowcie i Choczni* to kolejna książka w dorobku autora poświęcona ruchowi sokolemu w Małopolsce w okresie galicyjskim i latach II Rzeczypospolitej. Przed 2007 r. ukazały się szkice dotyczące dziejów gniazd sokolich m.in. w: Chrzanowie (2002), Kętach (2003), Trzebini (2003), Limanowej (2004) i Myślenicach (2004).

9. *Obrazy Sacrum. Katalog wystawy*, Drukarnia i Oficyna Wydawnicza „Grafikon”, Wadowice 2007, 24 s. [il.]

oprawa miękka, format – 19 cm x 19 cm

Katalog towarzyszył wystawie zorganizowanej w ramach VII Konfrontacji Artystycznych „Sacrum w Sztuce”. Reprodukcje obrazów i grafik przygotowała Tamara Wiecheć.

10. *Oddał życie z miłości. Rafał Kalinowski – Święty z Miasta Papieskiego w wypowiedziach Sługi Bożego Jana Pawła II*, oprac. S. T. Praśkiewicz OCD, Drukarnia i Oficyna Wydawnicza „Grafikon”, Wadowice 2007, 144 s. [il.]

oprawa miękka, format – 25,5 cm x 18 cm

Wydana w stulecie śmierci św. Rafała Kalinowskiego (1907-2007) książka ukazała się staraniem wadowickiego Urzędu Miasta i klasztoru oo. Karmelitów Bosych. Zawiera zbiór

papieskich tekstów dotyczących osoby świętego przeora z Wadowic, Jego duchowości i wpływu, jaki wywarł na formację duchową Karola Wojtyły, a następnie Jana Pawła II. Ten bogaty materiał poprzedzają wstępy autorstwa metropolity krakowskiego kardynała Stanisława Dziwisza, ówczesnej burmistrz Wadowic Ewy Filipiak, zwierzchników Krakowskiej i Warszawskiej Prowincji Karmelu Terezańskiego (o. Alberta S. Wacha i o. Mariana Stankiewicza) oraz przeora klasztoru „na Górze” i kustosa sanktuarium św. Józefa, o. Włodzimierza Tochmańskiego.

11. ***Papieskie miasto – Wadowice, Parafia pw. Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny w Wadowicach, Wadowice 2007, 36 s. [il.]***
oprawa miękka, format – 20 cm x 19 cm

12. ***A. Pietyra, Beskid Mały – część wschodnia: przewodnik rowerowy, Drukarnia i Oficyna Wydawnicza „Grafikon”, Wadowice 2007, 72 s. [il., mapy]***
oprawa miękka, format – 20 cm x 11 cm
 Opis dwunastu rowerowych szlaków położonych we wschodniej części Beskidu Małego.

13. ***K.R. Prokop, Św. Rafał Kalinowski, WAM, Kraków 2007, 100 s. [il.]***
oprawa miękka, format – 18,5 cm x 11 cm
 Biografia Rafała Kalinowskiego ukazująca jego drogę życiową – od studiów inżynierskich i służby w armii carskiej poprzez udział w powstaniu styczniowym i zsyłkę na Syberię po wstąpienie do zakonu karmelitańskiego.
 Publikacja zawiera obszerną bibliografię tematu.

14. ***T. Ratajczak, Druki wadowickie XIX i pierwszej połowy XX wieku. Źródło do dziejów drukarstwa galicyjskiego, Wadowickie Centrum Kultury, Wadowice 2007, 112 s.***
oprawa miękka, format – 21 cm x 15 cm
Opracowanie [- -] zawiera materiały źródłowe na temat wadowickiego repertuaru wydawniczego w latach 1825-1939, a patrząc szerzej – stanowi źródło do badań dziejów drukarstwa galicyjskiego w XIX i pierwszej połowie XX w. Zasadniczą część tomu wypełnia zestawienie druków nadskawińskich w układzie chronologicznym oraz działowym, zaś całość dopełnia m.in. ustalenie rzeczywistego wkładu miejscowych oficyn wydawniczych w ogólną liczbę tytułów wydanych nad Skawą do II wojny światowej. (Z „Uwag wstępnych”)

15. ***Stefan Kotlarczyk, ...Z doby dzisiejszej. Za Matkę Ojczyznę. Dwie sztuki sceniczne opatrzone komentarzem i przypisami, oprac. tekstów J. Kotlarczyk, D. Mróz, red. P. Wyrobiec, Wadowickie Centrum Kultury, Wadowice 2007, s. 240 [il.]***
oprawa miękka, format – 21 cm x 14,5 cm

Dwa niepublikowane do tej pory dramaty Stefana Kotlarczyka napisane w pierwszym dziesięcioleciu minionego wieku w opracowaniu Janusza Kotlarczyka i Dominiki Mróz. Wartościowym uzupełnieniem całości jest historia rodziny Kotlarczyków i ich teatru rodzinnego oraz studium z dziejów życia kulturalnego miasta autorstwa Stanisława Dziedzica.

Pozycja stanowi interesujący dokument z historii życia artystycznego międzywojennych Wadowic, miasta, w którym uformował się Mieczysław Kotlarczyk – twórca Teatru Rapsodycznego i gdzie wychował się Karol Wojtyła. (Ze wstępu)

16. Szlak Karola Wojtyły, Wadowickie Centrum Kultury, Wadowice 2007, 12 s. [il.]

oprawa miękka, format – 20 cm x 11 cm

Przewodnik po najważniejszych miejscach związanych z młodością Karola Wojtyły w Jego rodzinnym mieście. Wśród trzynastu opisanych obiektów znajdują się w nim m.in. dom przyszłego papieża, kościół parafialny, budynek dawnej szkoły powszechnej w magistracie, gimnazjum, a także cukiernia Karola Hagenhubera, w której przed wojną maturzyści zajadali się kremówkami.

17. 1907-2007 stulecie MKS Skawa Wadowice, oprac. K. Meus, Wadowice 2007, 36 s. [il.]

oprawa miękka, format – 16 cm x 24 cm

W publikacji wydanej z okazji 100-lecia „Skawy” dr Konrad Meus, wykładowca Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, przedstawił dzieje klubu sportowego, którego początki sięgają września 1907 r. i rozegranego wówczas meczu piłkarskiego między drużyną wadowickich gimnazjalistów z koła sportowego „Vadovia” a krakowską drużyną „Czerwonych”. Autor opisuje kolejne wydarzenia z historii klubu – od czasów galicyjskich po jego dzieje współczesne.

Książka zawiera liczne fotografie oraz „Kalendarium dziejów Skawy Wadowice”.